

KANIT YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD.ŞTİ.

Merkez : Meşrutiyet Cad.No:29/21 06420 Y.Şehir/ANKARA **İrt.Büro :** Atatürk Bulvarı No:73/1 GİRESUN
Vergi Dairesi-Sicil No: Çankaya V.D.- 4960020316 **Tel :** (454) 212 66 87 **Fax:** (454) 212 66 86
Tel : (312) 417 05 96-418 68 29-418 68 43 **Bağlı Olduğu Oda:** Ankara YMM Odası
Fax : (312) 417 66 73 **Sicil ve Mühür No :** Ahmet ÇAKIR 384/068
E-mail : Kanitymm@superonline.com **Sakıp ŞEKER** 861/898

Ankara, 02.05.2003

SİRKÜLER NO : 2003/19

FİRMA YÖNETİCİLERİ VE MUHASEBE BİRİMLERİNİN DİKKATLERİNE,

I- Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Yayımlandı

Bazı vergi kanunları ile Sosyal Sigortalar Kanunu ve Finansal Kiralama Kanununda değişiklik yapan **4842 sayılı Kanun 24.4.2003 tarihli Resmi Gazetede** yayımlandı. Vergi Kanunlarında yapılan değişiklikler özetle yürürlük tarihleri ile birlikte aşağıda yer almaktadır. Konu bazında daha geniş açıklamalar, daha sonraki sirkülerlerimizde yer alacaktır.

YAPILAN DÜZENLEMENİN ÖZETİ	Yürürlük Tarihi
I- GELİR VERGİSİ KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER	
1- a) Yatırım indiriminden yararlanmak için yatırım teşvik belgesi alınması zorunluluğu kaldırıldı. Yatırım indirimi oranı bütün yöreler için %40'a indirilirken, yatırım indirimi üzerinden hesaplanması gereken %19.8 oranındaki vergi ve fon payı kaldırılmıştır. Ancak, daha önceki yıllardan kazanç yetersizliği nedeniyle devreden yatırım indirimi tutarları üzerinden %19,8 oranındaki stopaja devam edilecektir. b) Bedeli 5 milyar liradan az olan iktisadi kıymetler, daha önce kullanılmış olan iktisadi kıymetler, gayri maddi haklar (bilgisayar programları hariç), mal ve hizmet üretimi ile doğrudan ilgili olmayan alet, edevat, mefruşat ve büro demirbaşları, mal ve hizmet üretimi yeri olarak inşa edilen binalar dışındaki inşa edilen bina harcamaları, arazi ve arsa bedelleri, binek otomobili ve benzeri kara taşıtları, yat, kotra, tekne ve benzeri motorlu deniz araçları ile uçak ve helikopter gibi hava taşıtları (işletmenin esas faaliyet konusu ile ilgili olanlar hariç) yatırım indiriminden yararlandırılmayacaktır. c) Öngörülen yatırım indirimi uygulaması kaldırılmıştır. d) Bu kanunun yayımı tarihinden önce yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında bu tarihten itibaren yaptıkları harcamalar yatırım indirimi istisnasından yararlandırılacaktır. Bu konuda 15 Ağustos 2003 tarihine kadar bağlı bulunan vergi dairesine bildirimde bulunulması gerekmektedir.	24.04.2003
2- Gerçek kişilerce tam mükelleflerden elde edilen kar paylarının vergilendirilmesinde yapılan değişiklikle vergi yükünde indirim yapıldı. Buna göre elde edilen kar paylarının yarısı gelir vergisinden istisna edilmiştir. Gelir Vergisi Kanununun 103.maddesinde yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarın 2 katını (24 milyar lira) aşmayan kar payları beyana tabi olmayacaktır. (24 milyar liranın yarısı ise 86.maddeye göre beyana tabi değil)	2003 Yılı gelirlerine uygulanmak üzere 24.4.2003 tarihinde yürürlüğe girecektir
3- Kurumlardan alınan kar paylarının vergilendirilmesindeki vergi alacağı uygulaması kaldırılmıştır. Beyanname verme sınırını aşan kar paylarının 1/2'si gelir vergisinden istisna edilmekle birlikte, bu gelirler üzerinden GVK'nun 94/6.maddesine göre kesilen verginin tamamı mahsup edilecektir.	01.01.2004

4- 31.12.2002 tarihinden önceki kurum kazançlarının dağıtılmasında farklı bir vergileme öngörülmüş olup, bazı kazanç türlerinde dağıtım sırasında stopaj yapılmayacaktır. Buna göre, Kurumlardan elde edilen kar paylarının; i) 31.12.1998 veya daha önceki yıllara ait olması halinde, ii) 31.12.2002 veya daha önceki yıllara ait olan ve kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlardan olması halinde, iii) Önceki yıllara ait olup 2003 yılına devreden yatırım indirimi tutarı üzerinden GVK'nun geçici 61.maddesi uyarınca %19,8 oranında vergi kesintisi yapılması gereken kazançlardan olması halinde, Kar paylarının dağıtımı sırasında GVK'nun 94/6.maddesine göre gelir vergisi kesintisi yapılmayacaktır. Yukarıdaki (i) bendi kapsamındaki kar payları gelir vergisinden istisna edilmiştir. (ii) ve (iii) bendinde belirtilen kar paylarının gerçek kişi ortaklar tarafından vergilendirilmesinde ise elde edilen kar payının net tutarına elde edilen kar payının 1/9'u eklendikten sonra bulunacak tutarın yarısı vergiye tabi gelir olarak dikkate alınacaktır. Bu gelirin 12 milyar lirayı aşması halinde verilecek yıllık beyanname üzerinden hesaplanacak vergiden beyannameye intikal ettirilen tutarın 1/5'i (vergi alacağı gibi) beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilecektir.	24.04.2003
5) Ücretlerin vergilendirilmesinde özel indirim kaldırılmıştır.	01.01.2004
6) İşlenmiş altın alım satımı ve imali ile uğraşan mükelleflere enflasyon muhasebesi uygulaması imkanı sağlanmıştır. Altın satış tarihinde İstanbul Altın Borsasında oluşan has altın değeri ile sattıkları altının maliyet bedeli arasındaki farkı satılan altının maliyet bedeline ilave edecekler ve bu fark bilançonun pasifinde bir fon hesabında izlenecektir. Bu fonun sermayeye ilave dışında işletmeden çekilmesi halinde, fon kazanca ilave edilerek vergilendirilecektir.	24.04.2003
7) Dış Protezcileri ticari kazanç esasına göre vergilendirilecek (Daha önce serbest meslek kazancı esasına göre vergilendiriliyordu)	24.04.2003
8) Tam mükellef kurumlara ait olan ve bir yıldan fazla sürede elde tutulan hisse senetlerinin satışından sağlanan kazançlar vergi kapsamından çıkartılmıştır.	2003 yılı gelirlerine de uygulanmak üzere 24.04.2003 tarihinde yürürlüğe girecek
9) Gelir vergisi tevkifatına tabi tutulmamış 600 milyon liranın altındaki menkul veya gayrimenkul sermaye iratları beyan dışı tutulmuştur.	2003 yılı gelirlerine de uygulanmak üzere 24.04.2003 tarihinde yürürlüğe girecek
10) Gelir vergisi tarifesinin ikinci dilimini aşmayan (12 milyar lira) kesintisi yoluyla vergilendirilmiş menkul ve gayrimenkul sermaye iratları ile tek işverenden alınmış ücretler beyan dışı tutulmuştur. 12 milyar liranın hesabında menkul ve gayrimenkul sermaye iratları birlikte dikkate alınacaktır.	2003 yılı gelirlerine de uygulanmak üzere 24.04.2003 tarihinde yürürlüğe girecek
11) Birden fazla işverenden ücret almakla birlikte ücret dışındaki gelirleri için beyanname vermek zorunda olmayan ve birden sonraki işverenden aldıkları ücretleri toplamı 12 milyar lirayı aşmayanlar da beyanname vermek zorunda olmayacaktır. Daha önce herhangi bir hadde bağlı olmaksızın, kesinti yoluyla vergilendirilen ve birden fazla işverenden ücret geliri elde edenler de tek işverenden ücret geliri elde edenler gibi beyanname vermek zorunda değildir.	2003 yılı gelirlerine de uygulanmak üzere 24.04.2003 tarihinde yürürlüğe girecek

12) Okul ve 100 yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde 50) kapasiteden az olmamak üzere öğrenci yurdu inşaatı dolayısıyla yapılan harcamalar veya bu tesislerin inşaatı için yapılan her türlü bağış ve yardımlar herhangi bir hadde bağlı olmaksızın yıllık gelir vergisi beyannamesi üzerinden indirilecektir. Daha önce söz konusu bağış ve yardımlar beyan edilen kazancın %5'ini geçemiyordu.	24.04.2003
13) Gelir vergisi mükelleflerinin eğitim ve sağlık harcamaları beyan edilen gelirden indirilecektir. GVK'nun 89. Maddesine eklenen 4. bend hükmüne göre, beyan edilen gelirin %5'ini aşmamak koşuluyla mükellefin kendisine, eşine ve küçük çocuklarına ilişkin olarak yapacağı eğitim ve sağlık harcamaları yıllık gelirinden beyanname üzerinden indirilecektir. Örneğin 100 milyar lira gelir beyan eden bir kişi çocuğunun özel okul giderinin 5 milyar lirasını gelirinden indirebilecektir.	2003 yılı gelirlerine de uygulanmak üzere 24.04.2003 tarihinde yürürlüğe girecek
14) Kurumlar vergisi mükelleflerinin kendi iştiraklerinden aldıkları kar payları üzerinden GVK'nun 94/6. maddesine göre tevkifat yapılmayacaktır.	24.04.2003
15) Gelir vergisinde ilk dilim için %15 olan vergi oranı %20 'ye en yüksek dilimdeki vergi oranı ise %40'tan %45'e yükseltilerek ücret dışındaki gelirler için vergi oranları 5 puan yükseltilmiştir. Gelir vergisi mükelleflerinde geçici vergi oranı %15'ten %20'ye yükseltilmiştir. (2003/1.dönem geçici verginin %15 olarak beyan edilmesi gerektiğini düşünmekteyiz.)	24.04.2003
16) Gelir vergisinin ödenmesindeki taksit sayısı 3'ten 2'ye indirilmiştir. Tahakkuk eden gelir vergisi Mart ve Temmuz ayında, basit usule tabi olanlarda Şubat ve Haziran ayında iki taksitte ödenecektir.	01.01.2004
17) "Ücretlilerde Özel Gider İndirimi" uygulaması "Ücretlilerde Vergi İndirimi" adı altında yeniden düzenlenmiştir. Ücretlilerin eğitim, sağlık, gıda, giyim ve kira harcamaları üzerinden hesaplanacak vergi iadesi ertesi yılda ödenecek gelir vergisinden mahsup edilecek ve yine işverenler tarafından ücretliye nakden ödenecektir. Vergi iadesinin hesabında; - 3 milyar liraya kadar olan harcama belgesi için %8, - 6 milyar liranın 3 milyar lirayı aşan kısmı için %6, - 6 milyar liranın fazlasının 6 milyar lirası için %7, aşan kısmı için %4'ü, iade olarak dikkate alınacaktır.	01.01.2004
18) 31.12.2007 tarihine kadar sporculara ücret olarak yapılan ödemelerde gelir vergisi oranı %15 olarak belirlenmiştir.	24.04.2003
19) Aylık muhtasar beyannameler her ayın 23.gününde verilecektir.	01.01.2004
Muhtasar beyannameyi üçer aylık olarak verenlerde beyanname verme süreleri Ocak, Nisan Temmuz ve Ekim aylarının 23.günü olarak yeniden düzenlenmiştir.,	01.01.2004
20) Kesinti suretiyle vergilendirilen bazı gelirlerin yıllık beyanname ile beyan edilmesi sınırı artırıldı. Buna göre; - Gerçek usulde vergilendirilmeyen zirai kazançlar (hadde bağlı değil) - GVK'nun 75/15.maddesinde belirtilen emekli sandıkları ile emeklilik ve sigorta şirketleri tarafından yapılan ödemeler (hadde bağlı değil) - Tek işverenden alınmış ve kesinti suretiyle vergilendirilmiş ücretler (hadde bağlı değil) - Birden fazla işverenden ücret almakla birlikte ücret dışındaki gelirleri için beyanname vermek zorunda olmayan ve birden sonraki işverenden aldıkları ücretlerinin toplamı 12 milyar lirayı aşmayan tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretler,	24.04.2003

- Türkiye'de tevkifata tabi tutulmuş olan ve tutarı 12 milyar lirayı aşmayan birden fazla işverenden elde edilen ücretler, menkul sermaye iratları ve gayrimenkul sermaye iratları, (12 milyarın hesabında ücret dikkate alınmayacaktır.) Örneğin, bir üniversite hocasının üniversitedeki ücreti dışında konferans ücreti 12 milyar lirayı aşmıyorsa iki yerden ücret aldığı halde yıllık beyanname vermeyecek, ancak başka bir geliri için (örneğin kira geliri için) yıllık beyanname vermek zorundaysa, birden fazla yerden aldığı ücreti ve kesinti suretiyle vergilendirilmiş diğer gelirleri 12 milyar lirayı geçiyorsa ücret gelirlerini toplamak ve beyan etmek zorunda olacaktır. Bu durum, kira geliri nedeniyle yıllık beyanname vermek durumundaki ücretlinin, daha fazla vergi ödemesi sonucunu doğurabilecektir. - 600 milyon lirayı aşmayan tevkifata ve istisna uygulamasına konu olmayan menkul ve gayrimenkul sermaye iratları,	
II- KURUMLAR VERGİSİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER	
1) Yurtdışında yapılan inşaat , onarma, montaj işleri ve teknik hizmetlerden sağlanan kazançlar kurumlar vergisinden müstesna tutulmuştur. Daha önceki KVK'nun geçici 24.maddesindeki 31.12.2003 tarihine kadar geçerli olan bu istisna sürekli hale getirilmekte olup, istisna kazanç üzerindeki stopaj da kaldırılmıştır. Kazancın %15'inin döviz olarak Türkiye'ye getirilmesi şartı kaldırılmıştır.	01.01.2004
2) Kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlardan GVK'nun 94/6.maddesine göre stopaj yapılmayacaktır.	01.01.2004
3) Okul ve 100 yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde 50 yatak) kapasitesinden az olmamak üzere öğrenci yurdu inşası dolayısıyla yapılan bağış ve yardımlar kurum kazancından indirilebilecektir.	24.04.2003
4) Kurumlar vergisi üç taksit yerine tek taksitte, beyanname verme süresi içinde (Nisan ayında) ödenecektir.	01.01.2004
5) Geçici vergi oranı %30'a yükseltilmiştir. 2003/2.dönemden itibaren kurumlarda geçici vergi oranı %25 yerine %30 uygulanacaktır.	24.04.2003
III- KATMA DEĞER VERGİSİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER	
1) İhraç kayıtlı satışların üç ay içinde gerçekleştirilememesi halinde Maliye Bakanlığı üç aya kadar ek süre verebilecektir. Ayrıca, ihracatın yapılamaması halinde tecil edilen verginin %50 gecikme zammı alınması hükmü kaldırılmış olup, normal oranda gecikme zammı alınacaktır.	01.05.2003
2) Yurt dışındaki müşteriler için Türkiye'de verilen roaming hizmetleri ihracat sayılarak katma değer vergisinden istisna edilmiştir. Yetkili gümrük antreposu işleticisine yapılan teslimler ile serbest bölgelerdeki alıcıya yapılan teslimler de ihracat istisnası kapsamına alınmıştır	01.05.2003
3) Basit usule tabi olan mükelleflerin teslim ve hizmetleri katma değer vergisine tabi olmayacaktır.Basit usule tabi olanlardan alınan belgelerden KDV indirimi yapılmayacaktır.	01.07.2003
4) Katma değer vergisi beyannameleri izleyen ayın 25.günü yerine 23.gününde verilecektir.	01.01.2004

IV- VERGİ USUL KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER	
Finansal kiralama işlemlerinde önemli değişiklikler yapılmıştır. Buna göre finansal kiralama yapanlar kira giderlerini amortisman hükümlerine göre 5 yılda 5 eşit taksitte gider yazabilecekler, ancak kira bedeli içinde ödedikleri faizleri finansman gideri olarak kaydedebileceklerdir. Finansal kiralama konusunda yapılan değişiklik 01.07.2003 tarihinden itibaren yapılacak kiralama işlemlerinde uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir. Bu konuda yapılan yeni düzenleme VUK'na eklenen mükerrer 290.maddede "Finansal Kiralama İşlemlerinde Değerleme" başlığı altında yer almıştır.	01.07.2003 tarihinden itibaren yapılacak kiralama işlemlerinde uygulanmak üzere 24.04.2003 tarihinde yürürlüğe girecek
V- DAMGA VERGİSİ VE HARÇLAR KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER	
1) Havale mektupları, posta ve telgraf havalelerinden alınan damga vergisine ilişkin Damga Vergisi Kanununa ekli (1) Sayılı Tablonun IV.bölümünün 3.fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.	24.04.2003
2) Vadesi 1 yıldan fazla olan yatırım kredilerine ilişkin bazı işlemler damga vergisinden ve harçtan istisna edilmiştir.	01.01.2004
3) Harçlar Kanununa bağlı 4 sayılı Tarifenin I/20 numaralı fıkrasının (b) bendinde yer alan binde 36 oranı binde 15'e indirilmiştir. Buna göre, "gayrimenkullerin, irtifak haklarının ve gayrimenkul mükellefiyetinin sermaye şirketlerine sermaye olarak konulmasında ticaret mahkemesince tayin olunan değer üzerinden devir alan için ve gayrimenkul devir hallerinde devir eden için binde 36 yerine binde 15 oranında tapu harcı ödenecektir.	01.01.2004
4) Sürücü kursu ruhsat harçları indirilmiştir.	31.12.2003
VI- KALDIRILAN HÜKÜMLER	
1) Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan dar mükellefiyete tabi işverenlerin yanında çalışan hizmet erbabına işverenin Türkiye dışında elde ettiği kazançları üzerinden döviz olarak ödediği ücretlere ilişkin GVK'nun 23/14.maddesindeki istisna 01.06.2003 tarihinden itibaren kaldırılmıştır.	01.06.2003
2) GVK'nun mükerrer 21.maddesindeki bireysel emeklilik sistemiyle ilgili istisna hükmü aynı kanunun 22/1.maddesine taşındığından bu madde yürürlükten kaldırılmıştır.	24.04.2003
3) GVK'nun yatırım indirimi ile ilgili hükümler aynı Kanunun 19.maddesine taşındığından GVK'nun Ek-1/Ek-6 maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.	24.04.2003
4) Ücretlerin vergilendirilmesinde uygulanan özel gider indirimi ile ilgili GVK'nun 63/5.maddesi yürürlükten kaldırılmış olup, vergi iadesi yöntemi değiştirilerek "Ücretlilerde Vergi İndirimi" adı altında mükerrer 121.maddeye taşınmıştır.	01.01.2004
5) Vergi alacağı uygulaması kaldırıldığı için GVK'nun 75/14 ve mükerrer 75.madde yürürlükten kaldırılmıştır.	24.04.2003
6) GVK'nun 119.maddesindeki, 94/6.maddede yazılı menkul sermaye iratlarının dağıtılmaması halinde yapılacak vergi tevkifatlarının üç taksitte ödenmesi şeklindeki ikinci cümle istisna kazançlardaki stopaj uygulaması kaldırıldığı için 01.01.2004 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır.	01.01.2004
7) Fon payı 01.01.2004 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır. 2003 yılı için beyan edilecek gelir ve kurumlar vergileri üzerinden ayrıca fon payı hesaplanmayacaktır. Ancak, 2003 yılında kesinti suretiyle ödenen fon payları mahsup ve iade edilmeyecektir. Aralık 2003 dönemine ait muhtasar beyanname ile beyan edilip 2004 yılında ödenmesi gereken fon paylarının ödenmesi gerekmektedir	01.01.2004